

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Przeworsk na lata 2016-2022

Raport z konsultacji społecznych dotyczących
projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
Przedmiot konsultacji	3
Podstawa prawna	3
Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach.....	3
Termin konsultacji	4
Forma i tryb konsultacji.....	4
Przebieg konsultacji.....	5
Uwagi złożone elektronicznie, w formie papierowej oraz na konsultacjach społecznych	5
Spotkania konsultacyjne z grupami interesariuszy	7
Analiza wywiadów przeprowadzonych metodą telephone in-depth interview (TDI).....	7

Wprowadzenie

Partycypacja społeczna jest istotnym elementem w trakcie tworzenia i wdrażania programów rewitalizacji. Jedną z form partycypacji społecznej jest poddanie konsultacjom społecznym projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Przedmiotem niniejszego raportu jest podsumowanie przebiegu i wyników konsultacji społecznych.

Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii interesariuszy rewitalizacji Miasta Przeworska na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Przeworsk na lata 2016-2022.

Podstawa prawna

Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1023 z późn. zm.) oraz uchwały Nr XXIX/225/16 Rady Miasta Przeworska z dnia 29 września 2016 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Miejskiej Przeworsk.

Podmioty uprawnione do uczestniczenia w konsultacjach

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Termin konsultacji

Konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzone zostały w terminie od 13 dnia listopada 2017r. do dnia 13 grudnia 2017r. Projekt Programu dostępny był na stronie <http://www.przeworsk.um.gov.pl/>, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://www.przeworsk.bip.info.pl/> oraz w Urzędzie Miasta Przeworska (Referat Rozwoju Miasta).

Forma i tryb konsultacji

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w następujących formach:

- zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci:
 - papierowej (dostarczenie na adres: Urząd Miasta Przeworska, ul. Jagiellońska 10, 37-200 Przeworsk, z dopiskiem: konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Przeworska na lata 2016-2022);
 - papierowej (dostarczenie bezpośrednio do Kancelarii Ogólnej, nr pokoju 103 w siedzibie Urzędu Miasta Przeworska w godzinach pracy urzędu);
 - elektronicznej (załączony obwieszczenia formularz można było wysłać na adres info@przeworsk.um.gov.pl)
 - elektronicznej (za pośrednictwem aktywnego formularza – link do formularza został zamieszczony na stronie <http://www.przeworsk.um.gov.pl/> oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej <http://www.przeworsk.bip.info.pl/>).
- spotkanie z interesariuszami dot. Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Przeworska na lata 2016-2022 w dniu 06 grudnia 2017r. o godz. 9:30 w Sali Ratusza (I piętro), ul. Rynek 1.
- wywiad – metoda TDI (telefoniczny wywiad pogłębiony).

Przebieg konsultacji

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Przeworska na lata 2016-2022 został opracowany w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1023 z późn. zm.). Konsultacje społeczne pozwoliły zweryfikować, na ile propozycja zawarta w dokumencie odpowiada na potrzeby interesariuszy.

Uwagi złożone elektronicznie, w formie papierowej oraz na konsultacjach społecznych

Interesariusze Rewitalizacji mieli możliwość pobrania kwestionariusza rewitalizacji od dnia 13 listopada 2017r. do dnia 13 grudnia 2017r. Wzór formularza konsultacyjnego został przedstawiony poniżej:

Tabela 1 Wzór formularza konsultacyjnego

Imię i nazwisko			
Nazwa organizacji			
Adres do korespondencji			
E-mail			
Telefon komórkowy			
Zgłaszane uwagi do dokumentu			
Lp.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi

Źródło: opracowanie własne.

Zgłoszone zostały następujące uwagi:

Tabela 2 Spis zmian wprowadzonych do Gminnego Programu Rewitalizacji w wyniku konsultacji społecznych

Lp.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Odpowiedź na uwagę
1.	Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.	Należy zweryfikować informacje uwzględnione w rozdziale i poprawić znajdujące się w nim nieścisłości.	W rozdziale znajdują się nieścisłości dot. informacji na temat poszczególnych podobszarów (np. na terenie podobszaru rewitalizacji nr 2 znajduje się plac zabaw, a w	Uwzględniono uwagę.

			dokumencie pojawia się zapis o tym, że na podobszarze takie miejsce nie występuje).	
2.	Rekomendowane kierunki interwencji	Należy zmodyfikować kierunek działań: Dostosowanie oferty sportowo-rekreacyjnej do potrzeb lokalnej społeczności.	Na obszarze zidentyfikowano wystarczającą ofertę sportową oraz niewystarczającą ofertę kulturalną, dlatego brzmienie kierunku trzeba zmienić na: Dostosowanie oferty <u>kulturalno-rekreacyjnej</u> do potrzeb lokalnej społeczności.	Uwzględniono uwagę
3.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Należy dodać opis procedury naboru fiszek projektowych.	W dokumencie brakuje opisu procedury otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Uwzględniono uwagę
4.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Zakres projektu uzupełniającego Program SENIOR na terenie miasta Przeworska należy włączyć do przedsięwzięcia Holistyczna rewitalizacja na terenie MOF Jarosław-Przeworsk.	Projekty są ze sobą ściśle powiązane i planuje się ich wspólną realizację.	Uwzględniono uwagę
5.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Należy usunąć projekt uzupełniający Aktywny Senior.	Projekt nie jest planowany do realizacji. Zajęcia dla seniorów realizowane będą sukcesywnie, przez cały okres funkcjonowania Domu Seniora ze środków własnych.	Uwzględniono uwagę
6.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Należy zmienić planowane harmonogramy oraz koszty realizacji projektów zgodnie z poprawionymi (aktualnymi) informacjami od potencjalnych realizatorów projektów.	W dokumencie nie pojawiły się proponowane przez realizatorów projektów zmiany.	Uwzględniono uwagę
7.	Komplementarność źródeł finansowania	Należy dodać alternatywne źródło finansowania dla każdego z przedsięwzięć rewitalizacyjnych	W dokumencie pojawiają się alternatywne źródła finansowania, ale nie są one przypisane do poszczególnych projektów.	Uwzględniono uwagę
8.	System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji oraz System monitoringu i oceny GPR	Rozdziały należy poszerzyć.	W rozdziałach znajduje się zbyt mało informacji lub informacje są zbyt ogólne	Uwzględniono uwagę

Źródło: opracowanie własne.

Spotkania konsultacyjne z grupami interesariuszy

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji został poddany pod dyskusję z mieszkańcami podczas spotkania zorganizowanego 6 grudnia 2017r. o godz. 9:30 w Sali Ratusza (I piętro), ul. Rynek 1.

Podczas spotkania poruszono następujące tematy:

- Czym jest rewitalizacja? Podstawowe pojęcia – rewitalizacja, program rewitalizacji, obszar zdegradowany, obszar rewitalizacji, aspekty rewitalizacji;
- Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Przeworsk – delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- Wizja obszaru rewitalizacji, cel główny i kierunki działań;
- Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekty podstawowe i projekty uzupełniające;
- Harmonogram realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- Finansowanie planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- System wdrażania i monitoringu rewitalizacji;
- Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Podczas spotkania poruszono również temat konieczności realizacji działań mających na celu włączenie społeczne oraz aktywizację mieszkańców, w tym osób w wieku poprodukcyjnym.

Podczas spotkania nie zgłoszono uwag do projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Przeworsk na lata 2016-2022*.

Analiza wywiadów przeprowadzonych metodą telephone in-depth interview (TDI)

W ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Przeworsk na lata 2016-2022 przeprowadzono 10 telefonicznych wywiadów pogłębionych (Telephone In-Depth Interview, TDI) z lokalnymi liderami działającymi na terenie Miasta Przeworska. Ich analiza znajduje się poniżej:

1. Jakie czynniki wpływają na występowanie zjawiska wykluczenia społecznego na wskazanym obszarze?

Zdaniem respondentów, na występowanie zjawiska wykluczenia społecznego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wpływają przede wszystkim:

- wysoki poziom bezrobocia;
- trudne warunki mieszkaniowe;
- znaczny poziom ubóstwa;
- niski poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego mieszkańców;
- brak aktywności społecznej mieszkańców.

Kolejne problemy to: niepełnosprawność, długotrwała choroba, wzrost liczby osób starszych, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (znaczna liczba rodzin z tych obszarów objęta jest pomocą ze strony asystenta rodziny). Jeden z respondentów podkreślił, że bezrobocie niektórych z mieszkańców wynika z braku chęci do podjęcia pracy. Ponadto podkreślono występowanie zjawisk takich jak dziedziczenie biedy, niski współczynnik aktywności gospodarczej czy brak miejsc pracy.

Tabela 3 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 1

Wskazane obszary rewitalizacji to miejsca charakteryzujące się wysokim stopniem zubożenia i wykluczenia społecznego. Jedną z głównych przyczyn wykluczenia społecznego jest bezrobocie. Wysokie bezrobocie, niski współczynnik aktywności gospodarczej oraz wysoki stopień zubożenia wpływa także na najmłodszych mieszkańców gminy. Problemem gminy jest zjawisko dziedziczenia biedy, tj. przejmowania niekorzystnych wzorców zachowania od rodziców i starszych, co w efekcie prowadzi do przerwania nauki.

Przede wszystkim bezrobocie, spory ubytek różnych zakładów pracy – to główna przyczyna wykluczenia, oraz zaniedbania infrastruktury z tym związanej.

Duża liczba seniorów, duża liczba zachowań patologicznych, bezrobocie, brak dostępu do wiedzy, do punktów gdzie można doszkolić się czy pozyskać środki finansowe na rozwój działalności gospodarczej.

Źródło: opracowanie własne.

2. Jakie inne problemy zauważa Pan/Pani na wskazanym obszarze (w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej)?

Wśród problemów występujących w sferach gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej respondenci wymienili:

- niski poziom przedsiębiorczości;
- mała ilość podmiotów gospodarczych mogących oferować miejsca pracy;
- zanieczyszczone środowisko naturalne;
- brak miejsc aktywnego wypoczynku, tj. place zabaw, zewnętrzne siłownie, itp.;
- złe stany techniczne budynków mieszkalnych;
- brak lub zły stan infrastruktury technicznej;
- zły stan techniczny lub brak dróg, chodników i parkingów;
- brak oficjalnie wytyczonych tras rowerowych;
- niedostosowanie budynków mieszkalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- hałas i brzydkie zapachy.

Tabela 4 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 2

Braki w uzbrojeniu terenu, kwestia poprawy infrastruktury drogowej, ogólnie komunikacyjnej. Ponadto niewykorzystane tereny pod możliwe działania o przydatnym charakterze dla społeczeństwa.

Hałas, odory, spaliny, brakuje zieleni, miejsc parkingowych.

Problemy w sferze środowiskowej to jest efekt spalania, ludzie jednak mają małą świadomość żeby nie palić wszystkiego w piecu, tylko żeby palić dobrej jakości węglem.

Brak ładu, niedostateczna infrastruktura techniczna, w tym drogowa.

Źródło: opracowanie własne.

3. Jakie są mocne strony i potencjały wskazanego obszaru? Jak można je w przyszłości wykorzystać?

Respondencie podkreślili, że istniejące niezagospodarowane obiekty i tereny mogą służyć, jako miejsce rozwoju i zakładania podmiotów gospodarczych. Mocnymi stronami są również

korzystne warunki logistyczne w zakresie bliskiej dostępności do autostrady i drogi krajowej, a także linii kolejowej. Wśród innych potencjałów wskazano na:

- bliskość dworca PKP, PKS;
- sprawną komunikację z miastami ościennymi;
- występowanie miejsc rekreacji;
- występowanie miejsc kultu religijnego;
- dostępność do placówek kulturalno-oświatowych;
- rozwiniętą bazę gastronomiczną.

Zdaniem badanych w przyszłości potencjały te mogą zostać wykorzystane w celu utworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju turystyki czy też organizacji przedsięwzięć o charakterze kulturalno-oświatowym oraz rekreacyjnym. Potencjał obszaru stanowią również jego mieszkańcy.

Tabela 5 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 3

Obszary są blisko parku, park można wykorzystać, a w tym momencie jest opuszczony i niezagospodarowany.

Mocne strony... Jest to miejsce spokojne, można tam dużo zrobić, tym bardziej, że są tam budynki użyteczności publicznej.

Mocną stroną jest chęć ludzi żeby coś zrobić. Tylko nie bardzo wiedzą i trzeba im podać rękę. Gdyby coś się zaczęło dziać, to byłiby bardziej aktywni.

Dziedzictwo kulturowe i historyczne. Tym potencjałem można byłoby pobudzić ludzi do tego, żeby odwiedzali miasto.

Źródło: opracowanie własne.

4. Jak ocenia Pan/Pani wizję wyznaczonego obszaru po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych?

Przedstawiona wizja zdaniem respondentów w pełni odzwierciedla docelowy stan obszaru poddanego procesowi rewitalizacji.

Tabela 6 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 4

Pozytywnie, przeprowadzone działania przyczynią się do zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego występującego na wskazanych obszarach, jak również do wydobycia istniejącego potencjału tych obszarów.

Jest możliwa do zrealizowania.

Byłbym bardzo zadowolony, gdyby udało się ją osiągnąć.

Źródło: opracowanie własne.

5. Jakie działania Pani/Pana zdaniem należy podjąć w celu poprawy sytuacji na wskazanym obszarze?

Zdaniem respondentów w celu poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji należałoby podjąć działania mające na celu aktywizację edukacyjną i zawodową mieszkańców, stworzenie warunków do aktywizacji społecznej osób starszych, młodzieży, a także osób dotkniętych zjawiskiem wykluczenia społecznego. Zaobserwowano również potrzebę rozwoju infrastruktury w szerokim tego słowa zakresie tj. nie tylko technicznej i komunikacyjnej, ale także sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej. Wśród zaproponowanych działań znalazły się również:

- modernizacja budynków;
- dalsze prowadzenie kampanii społecznych, profilaktycznych;
- zachęcanie mieszkańców wskazanych obszarów do udziału w lokalnych programach i kampaniach.

Tabela 7 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 5

Wszelkie działania mogące przede wszystkim poprawić infrastrukturę drogową, jej dostępność i stan techniczny oraz działania umacniające znaczny wzrost ilości miejsc pracy i ich stabilność dla potrzeb społeczeństwa dotkniętego obecnie bezrobociem.

Utworzenie dziennego pobytu domu seniora. Przebudowa infrastruktury technicznej.

Utworzenie punktów konsultingowych, tworzenie miejsc, które będzie można przeznaczyć pod działalności gospodarcze.

Źródło: opracowanie własne.

6. Czy zaproponowane w Programie działania wpłyną na poprawę sytuacji na wskazanym obszarze?

Respondenci uznali, że przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji pozytywnie wpłyną na poprawę sytuacji na obszarze rewitalizacji.

Tabela 8 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 6

Wszystkie działania ujęte w propozycji programowej są bardzo trafne, odpowiednio realizowane i monitorowane – muszą dać pozytywne efekty wszystkim, którzy zostaną włączeni w ten bardzo potrzebny miastu program.

Tak, wszystko będzie lepsze.

Na pewno wpłyną, cokolwiek się zrobi w celu polepszenia, to zawsze to wpłynie na korzyść.

W jakim stopniu, to czas pokaże.

Źródło: opracowanie własne.

7. Jaka jest Pani/Pana opinia na temat Gminnego Programu Rewitalizacji? Co należałoby w nim zmienić?

Opinia respondentów na temat Gminnego Programu Rewitalizacji jest pozytywna. Ich zdaniem program szczegółowo nakreśla stan faktyczny oraz wskazuje kierunki i metody działań zmierzające do rozwiązania problemów. Program zawiera wszystkie niezbędne działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez minimalizowanie przyczyn sytuacji kryzysowej. Zdaniem jednego z respondentów uważa, że bardziej rozwinięty powinien zostać plan modernizacji Rynku Miejskiego.

Tabela 9 Pogłębione wywiady telefoniczne – wypowiedzi respondentów – pyt. 7

Opinia na temat GPR jest bardzo pozytywna – w pełni popieram go, nie mam tu nic do dodania lub odjęcia – w pełni odpowiada potrzebom i najważniejsze jest sprawne realizowanie go w zgodzie z przyjętymi założeniami. Uważam, że nie należy w nim niczego zmieniać.

Ja bym niczego nie zmieniał, program jest dobrze przygotowany.

Bardzo dobry, przemyślany dokument.

Źródło: opracowanie własne.